VÆKSTHUS FOR LEDELSE

2 min. 16-03-2017

Disruption – kort fortalt

Disruption. Alle taler om det. Men hvad er det egentlig? Er det varm luft, eller noget du som offentlig leder bør forholde dig til? Lederweb har sat sig for at blive klogere på begrebet. Læs med her.

Skribentinfo

Pernille Bekke
Lederweb

Disruption er en hurtig og livstruende ændring af organisationers forretningsvilkår. Vi kender eksempler som Netflix, der har elimineret Blockbusters videoudlejning, har set hvordan Airbnb truer hotellerne og Smartphones har fået salget af digitale kameraer, gps'er og vækkeure til at dykke.

Men er det ikke bare innovation, som vi godt kender? Jo, siger Tune Hein, der er forfatter til bogen "Disrupt eller dø." Han forklarer, at disruption er radikal innovation, som spreder sig hurtigere og meget voldsommere på grund af nye teknologier og internettet. Det er accelereret innovation, som ikke kun handler om nye produkter, men lige så meget om innovation i forhold til brugervenlighed og forretningsmodeller.

I den offentlige sektor er disruption, når vilkårene for ens ydelser ændres hurtigt og livstruende. Der sker noget i ens omverden, som er så markant anderledes, at det rokker ved ens eksistensberettigelse. Tune Hein definerer disruption i den offentlige sektor således:

"Disruption er en hurtig, livstruende ændring for opgaveløsningen eller vilkår for kerneopgaven."

Til trods for at begrebet disruption handler om private virksomheders overlevelse er det, ifølge Tune Hein, også relevant for ledere i den offentlige sektor.

Tune Hein giver følgende eksempler, hvor disruption har haft indflydelse på den offentlige sektor:

- Når netopkobling muliggør, at man kan sætte en skraldespand til Internettet så den selv fortæller, når den skal tømmes
- Når Internettet muliggør at mange nye iværksættere og freelancere kommer ind på arbejdsmarkedet, bliver opgaven med at regulere, guide og kontrollere anderledes
- Når der lynhurtigt skal laves ny regulering til ny teknologi - fx selvkørende teknologer

Kan den offentlige sektor disrupte?

Regulering som er en af kerneopgaverne i den offentlige sektor kommer under pres på grund af disruption, mener Tune Hein. Her skal den offentlige sektor være på forkant, være tilsvarende og ændre sig stadig hurtigere.

Men den offentlige sektor skal ikke blot regulere, den kan også selv udnytte de nye muligheder, digitaliseringen giver. Fx giver Internet of Things og Big data kæmpe muligheder, fordi det er blevet så billigt at koble ting på nettet, så nu kan alle være med.

Hvad er Internet of Things?

Internet of Things (IoF) er ting koblet på nettet (i stedet for mennesker). I dag er der flere ting på nettet end mennesker. Fx maskiner, køleskabe, varmepumper, biler, vindmøller etc. Men det kunne jo også være en seng i hjemmet hos en plejekrævende person eller en bevægelses-sensor i loftet.

Hvad er Big data?

Big Data er en disciplin der er opstået, når vi nu kan samle tonsvis af data fra alle mulige steder - at så analysere data og få fornuftig viden frem. Fx billedbehandling fra droner som (via computer billedanalyse) kan vise, hvor der vokser ukrudt på en kartoffelmark og målrette sprøjtning i stedet for at sprøjte alt, eller fortælle kommunen hvor der vokser bjørneklo - og dronen kunne selv flyve rundt og sprøjte dem. Eller når vejdirektoratet på basis af alle deres trafikdata kan give os mønstre for myldretidstrafik.

Nogle kommuner er begyndt at koble de kommunale skraldespande på nettet. Skraldespandene kan selv fortælle, hvornår de skal tømmes. Men de kan mere end det. De kan også levere data, der kan bruges til bedre ressourceudnyttelse. Det giver en mulighed for at guide sine ressourcer derhen, hvor der er brug for dem.

Hvad kan man som leder selv gøre for at disrupte og være forberedt?

1. Hvordan bliver din brugergrænseflade så nem som Mobilepay?
2. Hvordan kommer regulering på forkant på dit område?
3. Hvordan udnytter du Internet og Things?
4. Hvordan udnytter du big data på dit område?

Disruption er ikke aktuelt for alle ledere i den offentlige sektor. I en børnehave sidder lederen fx ikke selv med regulering og nye teknologier. Men på plejehjem eller sygehuse skal lederen være forberedt på at understøtte fx robotteknologien.

Læs også

Hvad vi kan lære af disruption

Ledere og hverdags innovation

Ole Fogh Kirkeby: Lyt intenst til informationsrevolutionen